

Kirjallinen lausunto
2.5.2022

Maa- ja metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi

Asia: Lausuntopyyntönnö 21.4.2022 VNS 2/2022 vp Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2023–2026

Bioenergia ry:n lausunto

Yleinen taloustilanne

Bioenergia ry on huolissaan Suomen julkisen talouden kehityksestä. Suunnitelmassa todetaan hyvin (s. 6), että *”Suomessa inflaatio on kivunnut lähes 5 prosenttiin vuoden 2022 ensimmäisinä kuukausina. Hintojen nousu on suurimmalta osalta seurausta energian hinnan noususta... Talouskasvun hidastuminen heikentää verotulojen kasvua keskipitkällä aikavälillä. Samalla Venäjän aloittama hyökkäyssota ja geopoliittisten jännitteiden kasvu vahvistavat tarvetta varautumiseen, mikä luo menopaineita lyhyellä aikavälillä.”* Suunnitelmassa esitetty talouden kasvunäkymä 2022-2026 on – ja oli jo ennen Venäjän aloittamaa hyökkäyssotaa Ukrainassa – vaisu. Samalla korkotasoon liittyy tällä hetkellä merkittävä epävarmuus. Suunnitelman (s. 85) mukaan *”Karkean arvion mukaan korkotason nousu 1 prosenttiyksiköllä kasvattaisi julkisyhteisöjen korkomenoja n. ½ mrd. euroa vuonna 2022 ja vuoteen 2026 mennessä korot kasvaisivat hieman alle puolitoista miljardia euroa.”*

Yksi kasvunäkymään vaikuttava tekijä on lisäksi Suomen maariski investointikohteena suhteessa kilpailijamaihin. Venäjän hyökkäyksen jälkeen maariskin kehitystä tulee seurata tarkasti ja vaikutukset maariskiin tulee ottaa huomioon eri politiikan lohkoilla.

Hyvällä ja yritysmuonteisella elinkeino-, energia- ja ilmastopolitiikalla voimme tukea talouden tässä suunnitelmassa esitettyä nopeampaa kasvua, mikä voi tuoda lisää pelivaraa julkisen talouden suunnitteluun.

Energian toimitus- ja huoltovarmuus

Pidämme erittäin hyvänä, että hallitus on energiaomavaraisuuden ja huoltovarmuuden vahvistamiseksi päättänyt huhtikuussa toimenpidekokonaisuudesta, jonka tavoitteena on nopeuttaa merkittäväällä tavalla irtautumista fossiilisesta energiasta sekä tukea uuden teknologian

käyttöönottoa. Kotimaisen energian hyödyntämisellä on positiivinen vaikutus myös kansantalouteen, työllisyyteen ja aluetalouteen.

Suunnitelman sivulla 6 todetaan, että *"Kiristynyt geopoliittinen tilanne ja energian hintojen nousu ovat nostaneet esiin toimitus- ja huoltovarmuuden sekä energijärjestelmän kustannustehokkuuden tärkeyden ilmastonäkökulman rinnalle."* Toteamus on sinänsä todenmukainen, mutta myös osaltaan kuvaa, millaisia energia- ja ilmastopolitiikan linjaukset ovat viime vuosina olleet. Eikö politiikan kustannustehokkuus ole tärkeää kaikissa maailmantilanteissa – ja etenkin jos ja kun Suomen kasvunäkymä on jo pitkään ollut erittäin vaisu ja valtio velkaantuu? Miksi toimitus- ja huoltovarmuudesta kiinnostutaan vasta siinä vaiheessa, kun tilanne on jo päällä ja on kiire?

Suunnitelman oletuksissa (s. 11) lähtökohtana on, että *"Keskeinen oletus talouden kannalta on, että raaka-aineiden ja energian saatavuus Venäjältä Eurooppaan häiriintyy, mutta ei keskeydy."* Kiinnitämme huomiota kuitenkin siihen, että Venäjä on jo huhtikuussa keskeyttänyt kaasun jakelun Puolaan ja Bulgariaan. Suomen kohdalla vastaava tilanne saattaa olla edessä jo toukokuussa. Esimerkiksi Saksalla on tällä hetkellä arvioiden mukaan kyky luopua venäläisestä maakaasusta aikaisintaan 2024. Mikäli tilanne tulee eteen tätä merkittävästi aikaisemmin, vaikutukset Euroopan energijärjestelmään ja talouteen voivat olla merkittäviä.

Biopolttoaineiden jakeluelvoite

Suunnitelman sivulla 51 todetaan, että *"Biopolttoaineiden jakeluelvoitteen alentaminen (7,5 prosenttiyksiköllä) varautumisministerityöryhmän linjauksen mukaisesti kasvattaa energiaverotuottoa 74 milj. eurolla v. 2023 ja 12 milj. euroa v. 2024."* Suunnitelma luo näin jakeluelvoitteen alentamisesta positiivisen kuvan erinomaisena verotulojen lähteenä. Todellisuudessa velvoitteen alentaminen vähentää Suomen ilmastopolitiikan ja vakaan investointiympäristön uskottavuutta sekä kannustimia tuottaa kotimaisia biopolttoaineita. Verotulot kasvavat vain, koska fossiilisten tuontipolttoaineiden käyttö ja ilmastopäästöt kasvavat Suomessa ympäristö- ja omavaraisuustavoitteiden vastaisesti. Päästöjen kasvu jouduttaneen lisäksi myöhemmin 2020-luvun aikana myös kompensoimaan, mikä vähentää todellista vaikutusta verotuloihin pidemmällä aikavälillä.

Helsingissä 2.5.2022

Harri Laurikka
Toimitusjohtaja
Bioenergia ry